

Reykjavík 17.12.2018

Erindi: Formleg krafa til kjörinna fulltrúa og viðbrögð og athugaemdir vegna lýsingar á fyrirhugaðri deiliskipulagstillögu vegna fjarskiptamasturs á Úlfarsfelli.

Innihald:

- Formleg krafa til kjörinna fulltrúa – svar um tilgang skipulagsgerðarinnar og stöðu mála
 - Til hvers að vinna skipulag ef RVK fer ekki eftir því og lögum
 - Misskilningur um lagakröfur til byggingarfulltrúa
- Athugasemdir og ábendingar vegna lýsingar vegna deiliskipulagsgerðar
 - Deiliskipulag yfir bara hluta svæðis, topp en ekki alla einingu, Úlfarsfell
 - Ósamræmi lýsingar við lagakröfur
 - Rangt greint frá stöðu byggingarleyfis
 - Marka þarf áður stefnu um fjarskiptin í svæðisskipulagi höfuðborgarsvæðisins

Góðan dag.

Erindið er sett fram tvískipt, annars vegar krafa um formleg svör frá kjörnum fulltrúum og hins vegar athugasemdir og ábendingar við lýsingu og efni hennar.

Til hvers að vinna skipulag ef Reykjavíkurborg fer ekki eftir gildandi skipulagi og lögum á hverjum tíma?

Í upphafi er rétt að spyrja til hvers Reykjavíkurborg fer í skipulagsgerð.

Enn standa á Úlfarsfelli fjarskiptamannvirki byggð árið 2012 án þess að hafa gilt byggingarleyfi. Leyfið var jú fellt úr gildi sama ár, 2012, af úrskurðarnefnd umhverfis- og auðlindamála því lagaskilyrði voru ekki uppfyllt og ekki skipulag í gildi til að grundvalla mannvirkin á.

Það er því eðlilegt að undirritaður fari formlega fram á að meðlimir skipulags- og umhverfisnefndar svari því hvers vegna borgin fer ekki eftir gildandi skipulagi og lögum á hverjum tíma.

Meðlimir nefndarinnar svari þó einnig sjálfum sér og íbúum borgarinnar af hverju borgin stendur í skipulagsgerð, með öllum þeim kostnaði sem því fylgir, og tíma sem starfsmenn hennar, umsagnaraðilar og almenningur þarf að setja í skipulagsgerðina, fyrst Reykjavíkurborg heimilar framkvæmdir í ósamræmi við skipulag og lög.

Jafnvel það stöðuleyfi mannvirkis sem fyrir var á staðnum, tetra-endurvarpi byggður um 2009, stóðst ekki laga- og reglugerðarskilyrði.

Undirritaður bendir á að krafa hans er um svar frá kjörnum fulltrúum nefndarinnar, ekki frá starfsmönnum skipulags- og umhverfissviðs eða lögfræðingum borgarinnar, því kjörnir fulltrúar eru þeir sem, ásamt borgarstjórn og borgarstjóra, eru ábyrgir fyrir ákvörðunum borgarinnar og bera pólitíska ábyrgð á starfsemi hennar, ekki lögfræðingarnir. Lögfræðingar stjórna ekki Reykjavíkurborg skv. lögum.

Misskilningur um lagakröfur til byggingarfulltrúa – fjarlæging mannvirkjanna eini lagalegi valkosturinn

Meirihluti skipulags- og umhverfisnefndar Reykjavíkur telur sbr. fundargerð 14. fundar nefndarinnar 2018 að “engin lagaskylda hvílir á byggingarfulltrúa að fjarlægja mannvirki sem sett hafa verið upp án leyfis”. Undirritaður bendir á að misskilning gæti þarna. Byggingarfulltrúi ber ábyrgð á að mannvirki séu í samræmi við skipulag. Þessi mannvirki skorti deiliskipulag sbr. úrskurð

ÚUA 2012 og voru í ósamræmi við Aðalskipulag Reykjavíkur (ASK Reykjavíkur) sbr. úrskurð ÚUA 2015, og hugsanlega svæðisskipulag höfuðborgarsvæðisins sbr. athugasemdir Skipulagsstofnunar frá 2012. Byggingarfulltrúi breytir sbr. mannvirkja- og skipulagslög ekki skipulagi en hefur vald til að láta breyta mannvirkjum til samræmis við gildandi skipulag. Sbr. niðurstöður úrskurðanna var eini valkostur byggingarfulltrúa að fjarlægja mannvirkin svo samræmdist skipulagi og lögum. Það væri enda óeðlilegt að með breytingum á lögum 2010 að heimila byggingarfulltrúa og sveitarstjóra að hundska lög um samræmi leyfa og mannvirkja við skipulag en sá virist skilningur meirihlutans vera. Að ábendingu Umboðsmanns Alþingis gekk undirritaður á eftir byggingarfulltrúa og borgarstjórum Reykjavíkur og borgarstjórn/ráði að sjá til þess að byggingarfulltrúi bregðist við úrskurði ÚUA með fullnægjandi hætti, en þeirri málaleitan hefur verið hafnað hingað til.

Farið er fram á að kjörnir fulltrúar svari því með hliðsjón af ofangreindu af hverju byggingarfulltrúa hefur ekki verið gert að fjarlægja mannvirkið í samræmi við lög nú að verða 7 árum eftir brottfellingu byggingarleyfis, og greina frá hvenær það verður gert.

Athugasemdir vegna auglýstrar lýsingar á gerð tillögu að Deiliskipulagi Úlfarsfelli

Lýsingu var á vef Reykjavíkurborgar lengi vel að finna í formi Deiliskipulagstillögu Úlfarsfells merkt 90(1.01) dags. 7.09.2018. Síðar var þar bætt við skjali dags. Nóv. 2017, “Fjarskiptastöð Úlfarsfelli Skipulagslýsing vegna nýs deiliskipulags” og fleiri skjölum.

Deiliskipulag fyrir topp en ekki heildina Úlfarsfell

Ódlilegt er að vinna bara deiliskipulag fyrir topp Úlfarsfellsins en ekki það allt, sérlega með hliðsjón af ákvæðum skipulagslaga og skipulagsreglugerðar um skipulag heildstæðra eininga, en ekki síst þar sem, eins og fram hefur komið, að Reyjavíkurborg og Mosfellsbær hafa amk frá árinu 2011 unnið að sameiginlegu skipulagi fyrir Úlfarsfellið. Skynsamlegt væri að skipuleggja Úlfarsfellið í heild.

Ósamræmi við lagakröfur

Lýsingin er ekki í samræmi við skipulagslög þar sem í henni vantar að gera grein fyrir gildandi stefnu í skipulagsmálum, aðal- og svæðisskipulagi, utan hluta uppdráttar aðalskipulagsins og að landnotkunarflokkurinn er tilgreindur.

Rangt greint frá stöðu byggingarleyfis

Alvarlegt er að rangt er greint frá forsendum og markmiðum þegar segir í lýsingu og Deiliskipulagstillögu að gefið hafi verið út byggingarleyfi 2012, en sleppt að geta þess að ÚUA hafi fellt byggingarleyfið úr gildi sama ár sem og að Skipulagsstofnun og ÚUA árið 2015 hafi hafnað ítrekaðri málaleitan um meðmæli með byggingarleyfi. Hvernig kemur það til að svo er ritað?

Eðlilegt er að kjörnir fulltrúar skipulags- og umhverfisnefndar, og starfsmenn skipulags- og umhverfissviðs svari hvernig stendur á ofangreindu í auglýstum gögnum.

Marka þarf stefnu um fjarskiptafyrirkomulagið í svæðisskipulagi höfuðborgarsvæðisins (SSKH) sbr. stefnu í greinargerð þess og laga- og reglugerðarákvæði

Bent er á að dreifing og móttaka útvarpsbylgja á höfuðborgarsvæðinu, fjöldi fjarskiptamannvirkja til dreifingarinnar, drægnissvæði mannvirkjanna og þ.a.l. staðsetning þeirra og landnotkun þar á varðar alla íbúa höfuðborgarsvæðisins. Sérstaklega á það við þegar sendistöðum er fækkað á höfuðborgarsvæðinu jafnvel niður í einn eins og nú virðist stefnt að skv. lýsingu og fylgigögnum.

Væri ekki um slík mannvirki mörkuð stefna í svæðisskipulaginu þá ættu íbúar og kjörnir fulltrúar í hinum ýmsu sveitarfélögum á höfuðborgarsvæðinu á hættu að missa sendingar til sín, án þess að hafa nokkuð um það að segja, ef það sveitarfélag sem hefði innan sinnan marka

fjarskiptamannvirkið ákvæði að láta fjarlægja það s.s. í kjölfar breytrar landnotkunar.

Bent á að skipulagslög tilgreina einmitt svæðisskipulag þar sem sett er fram “sameiginleg stefna um byggðapróun og þá þætti landnotkunar sem talin er þörf á að samræma vegna sameiginlegra hagsmuna hlutaðeigandi sveitarfélaga”. Ennfremur: “Gildandi skipulagsáætlanir skulu vera í innbyrðis samræmi” og “að því marki sem tilefni er til að marka stefnu um staðbundnar ákvarðanir í svæðisskipulagi skal svæðisskipulag jafnframt sett fram á þemauppdráttum með greinargerð og/eða sérstökum skipulagsuppdrætti.”

Í skipulagsreglugerð segir ennfremur beinlínis :“Í svæðisskipulagi höfuðborgarsvæðisins skal ávallt mörkuð stefna um byggðarpróun...veitur, útivistarsvæði... og annað sem sveitarfélögin telja ástæðu til að afmarka sameiginlega stefnu um eða samnýta...” Hér er um veitur að ræða, boð- og gagnaveitu.

Í samþykktri þróunaráætlun SSKH segir að í seinni hluta þróunaráætlunarinnar verði fjallað um m.a. “uppbygging innviða sem snerta alla samgöngumáta og veitur... “. Þessu virðist ólokið.

Umrætt deiliskipulagssvæði er jafnframt innan Græna trefils og tilgreindur er í SSKH. Þar er leiðarljós (4.1) varðandi “aðgang að fjölbreyttum útivistarsvæðum sem hvetja til reglulegrar hreyfingar, náttúruupplifunar”, og markmið “Tækifæri til útivistar og ferðaþjónustu innan fólkvanga og fjallahrings höfuðborgarsvæðisins verða nýtt frekar. Hugað verður að samræmdri yfirstjórn og aðgerðum til að tryggja að not ólíkra hópa geti farið saman”. Í deiliskipulaginu er verið að marka stefnu um svæði nýtt til útivistar og deiliskipulagið gerir beinlínis ráð fyrir slíkri upplifun. Því varðar deiliskipulag á Úlfarsfelli SSKH, sem er bæði deiliskipulaginu og aðalskipulagi Reykjavíkur æðra.

Vera kann að niðurstaða svæðisskipulagsvinnu yrði að staðsetja fjarskiptamannvirkið á öðrum stað en Reykjavíkurborg hyggst, s.s. í Esju vegna stærra móttökusvæðis útvarpsbylgna þar eða á Turninum í Kópavogi.

Ekki mörkuð stefna um boð- og gagnaveitu í aðalskipulag Reykjavíkur en viðeigandi nú – og byggingarleyfi þarf til

Vakin er athygli á að fjarskiptamannvirki, sem ætlað er að ná til allrar Reykjavíkur og meira til, verður að teljast til stofn- og dreifikerfis veitna. Undirritaður lítur því svo á að um slíkt ætti að fjalla í aðalskipulagsbreytingu sbr. lagaákvæði um aðalskipulag í skipulagslögum og reglugerð, og setja fram á þemakorti sbr. ákvæði í kaflanum Veitur. Bent er á að byggingarleyfi þarf skv. mannvirkjalögum fyrir mannvirkinu sbr. 1. ml. 9. gr. laganna. Engu breytir þó í ASK Reykjavíkur segi að gefa megi út framkvæmdaleyfi fyrir minni fjarskiptamannvirkjum.

Að öllu ofangreindu tilteknu þarf fyrst að marka stefnu um viðfangsefnið útvarpsdreifingar í svæðisskipulaginu, um leið og samræmi vegna útivistar er skoðað, þá breyta aðalskipulagi einu eða fleiri og svo vinna deiliskipulag.

Undirritaður minnir á að hann fer fram á formleg viðbrögð kjörinna fulltrúa í skipulags- og umhverfisnefnd við þáttum bréfsins.

Ingimundur Stefánsson, Urðarbrunni 14, 113 Reykjavík